

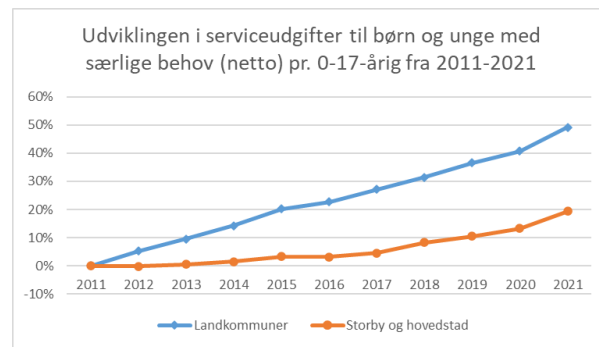
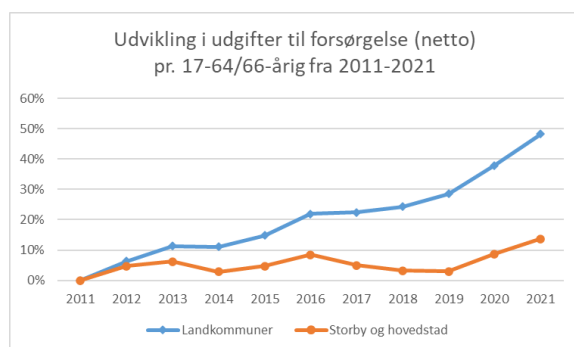
Stigning af socialt udsatte uden for de store byer kalder på nye løsninger

Der er allerede opmærksomhed på udfordringer med stigende social udsathed.¹ Men problemets omfang og udvikling i Danmarks udkantskommuner² (yder- og landkommuner) kalder på yderligere fokus.

Mellem 2017 og 2021 steg antallet af socialt udsatte³ i udkantskommunerne med 10%. Det betyder, at der i dag er mere end 299-tusinde som er socialt udsatte eller i en klar risikogruppe for at blive det i udkantskommunerne og de udgør dermed 30,5% af befolkningssammensætningen i udkantskommunerne. Det er en voldsom udvikling.

Det ses også på udviklingen i landkommunernes udgifter mellem 2011 og 2021. Udgifter til forsørgelse er steget med 48,3% – det er f.eks. til førtidspension, sygedagpenge, kontanthjælp, revalidering, løntilskud og servicejob. Serviceudgifter til børn og unge er steget med 49,2% – det er f.eks. til plejefamilier, opholdssteder, forebyggende foranstaltninger samt døgninstitutioner til unge med særlige behov,

Der er en risiko for at tabe socialt udsatte borgere i de økonomisk og demografisk pressede udkantskommuner, fordi der mangler ressourcer til at løfte de sociale indsatser.

Social Drive Out: Opsøgende socialindsats i Danmarks udkantskommuner

Covid-19-pandemien forstørrede udfordringerne med social udsathed, men viste samtidig potentialet i opsøgende og fleksible indsatser. Social Drive Out er en udkørende, opsøgende indsats, hvor der bringes nærvær og hjælp til socialt udsatte borgere i udkantskommuner. Siden marts 2020 har Social Drive Out haft 75.000 besøgende og indsatsen har vist sig særdeles virkningsfuldt i at møde de mange forskellige behov hos socialt udsatte i Danmarks udkantskommuner.

Indsatsen er omkostningseffektiv og fleksibel, idet der hele tiden er mulighed for at optimere ressourcefordelingen mellem de respektive Social Drive Outs. Nogle Social Drive Outs kræver mere tilstedeværelse for at møde særlige behov hos de mest socialt udsatte. Andre Social Drive Outs gives videre til f.eks. menighedsråd og boligforeninger, fordi ensomhedsfællesspisninger kan leve videre med mindre understøttelse.

Evalueringer viser, at målgruppen har stor glæde og gavn af indsatsen. Både de aller mest mest udsatte med komplekse problemstillinger, som kræver yderligere hjælp eller støtte, eksempelvis i forhold til videre henvisning til kommunale tilbud, bisiddelse i psykiatrien, gældsrådgivning eller misbrugsbehandling. Og ligeså de udsatte med ensomhedsproblematikker, der kan profitere alene af at komme i det ugentlige fællesskab og få nærvær og kaffe.

Social Drive Out skaber således indgange til yderligere hjælp og støtte, brobygning til fællesskaber, henvisning til behandling samt fastholdelse i egen bolig. Også efter indsatsperioden oplever udsatte borgere et sikkerhedsnet, som de kan tage fat i, hvis 'læsset vælter' for dem. Dermed kan omkostningstunge og komplekse sagsforløb forebygges, idet den enkeltes problemer håndteres løbende.

¹ Som det bl.a. ses i aftalen om Fonden for blandede byer – flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed og aftalen om Udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025.

² Udkantskommuner er defineret ved yder- og landkommuner jf. Socialpolitisk Redegørelse.

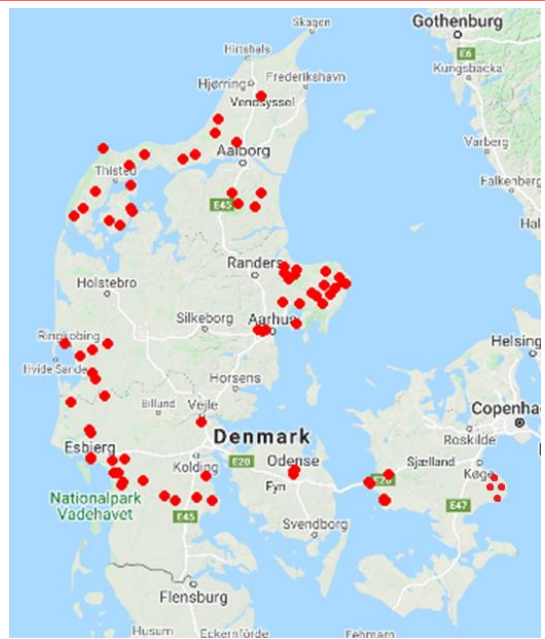
³ Socialt udsatte er defineret ved mennesker ældre end 15 år, der har oplevet ængstelse, nervøsitet, uro og angst inden for de seneste 14 dage fra "Den Nationale Sundhedsprofil" (SDU og Sundhedsstyrelsens).

Social Drive Out kan laves hvor som helst i samarbejde med lokale aktører. Siden marts 2020 har Social Drive Out haft 75.000 besøgende på tværs af Danmark i f.eks. Esbjerg, Ringkøbing-Skjern, Morsø, Slagelse og Norddjurs kommune.

En brugerundersøgelse fra 2021 baseret på 130 interviews fordelt i hele landet viser, at:

- 2/3 giver udtryk for en mindre følelse af ensomhed, efter de kom med i mobilcaféen.
- 2/3 har fået mod til at handle på udfordringer.
- 1/2 har fået mod på at indgå i andre fællesskaber.

På Danmarkskortet til højre ses den geografiske placering af de hidtidige Social Drive Out

Udviklingspotentiale og økonomi i Social Drive Out

I flere år har Social Drive Out vist, at indsatsen kan være en del af løsningen på at håndtere den stigende udfordring med socialt udsatte i udkantskommunerne. Dog mangler Social Drive Out finansiering, for at kunne fortsætte den høje aktivitet samt indfri de mange udviklingspotentialer, der ligger i indsatsen. Indtil nu har Social Drive Out været finansieret af fondsmidler, Folketingets corona-hjælpepakker, Socialstyrelsens puljemidler mv.

Hvis Social Drive Out fik en permanent bevilling, kunne man:

1. Udbrede til nye geografiske områder, hvor hverken Social Drive Out eller andre aktører er til stede. Eksempelvis i Nordjylland og på Langeland.
2. Udbygge den sociale indsats omkring Social Drive Out med bl.a. gældsrådgivning og retshjælp.
3. Tilføje en dybere socialfaglig indsats henvendt til de socialt udsatte med de sværeste udfordringer.
4. Udvide til nye målgrupper, særligt et mobilt ugentligt foreningsfællesskab til udsatte børn og unge i landsbyer og lokalsamfund i udkantsområder.
5. Målrette indsatsen mod hhv. ensomme og mennesker i en klar risikogruppe for at blive socialt udsatte og de mest socialt udsatte.⁴

Social Drive Out er et af KFUM's Sociale Arbejdes projekter. I mere end 100 år har KFUM's Sociale Arbejde tilbudt hjælp, støtte og omsorg for mennesker i udsatte livssituationer. Vi tror på, at det enkelte menneske er ubetinget værdifuldt og vi arbejder for, at ingen socialt udsatte bliver tabt i vores samfund.

Se en video om Social Drive Out:

https://www.youtube.com/watch?v=Uu1Kkb_qQJ8

Se vidnesbyrd fra Social Drive Out på KFUM's Sociale Arbejdes YouTube-kanal:

<https://www.youtube.com/channel/UCgcBWr3hckQZ6aY0k3IZDIA>

⁴ Jf. sondring ml. risikogruppen på 18% af befolkningen og de mest socialt udsatte på 4% i VIVEs Fællesskabsmåling.